

Suon sijainti ja tila

Alavieskassa lähes kokonaan sijaitseva Sivakkaneva (ja Koiraneva) on kivikkoisten pohjamoreeniselänteiden suuntaisesti pitkänomainen sokkeloinen suosysteemi. Kokonaisuus koostuu kolmesta osasta: eteläisestä ja pohjoisesta Sivakkaneva-altaasta (ojittamaton ala noin 300 ha) ja Koiranevasta. Sivakkanevan vedet laskevat Vääräjokeen, ja Koiranevan vedet Kalajokeen. Koko suosysteemi viettää luoteen tai pohjoisen suuntaan.

Sivakkanevan osat ovat reunoiltaan paikoin ojitettuja, ja pohjoinen allas on alaosastaan kokonaan ojissa. Vanhat pienojat, joita peruskarttaan ei ole piirretty, ovat lähes kokonaan umpeenkasvaneita. Koiraneva on käytännössä kokonaan ojituksen vaikutuksen alaisena, joko muuttumina tai kuivakoina. Perkausojituksia on alueella tehty jonkin verran. Perkaus- ja täydennysojituksista hydrologisesti merkityksellisin on Sivakkanevan eteläisen ja pohjoisen altaan välisen kapeikon ojittaminen siten, että nyt altaat ovat vesitaloudellisesti erillisiä kokonaisuuksia eivätkä eteläisen altaan ravitsevat suovedet pääse enää pohjoiselle altaalle.

Ojitusten lisäksi ihmistoiminta näkyy selvimmän merkittynä ja raivattuna moottorikelkkareittinä. Kelkan jäljet eivät suolla käytännössä erotu; mönkijöiden jättämät urastot erottuvat häiritsevän selkeästi merkityllä uralla ja sen ulkopuolellakin. Sivakkanevan alapään vesialueen riistanruokintarakenteet ja varastolaavu eivät erotu maisemassa kovinkaan etäälle. Käytöstä poistunut romukaatopaikka suon eteläkulman saarekkeella, osin suollakin, erottuu vasta lähietäisyydeltä.

Sivakkanevan eteläistä ja pohjoista allasta voidaan ojittamattomilta osiltaan pitää luonnontilaisen kaltaisina, toki eritoten ojitusalueiden alapuolella on muuttumien ohella kuivakoilla tavattavaa taimettumista. Maisemallisesti suota voidaan pitää jopa edustavana mm. lohkareisten ja kallioisten metsäsaarekkeiden ansiosta. Koiranevan on ojitus muuttanut käytännössä koko alalta eikä sitä tässä enemmin käsitellä.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Sivakkaneva on välipintainen ja välipintajänteinen matalarimpinen aapasuo. Laajoille eteläisille aapasoille tyypillisiä ombrotrofisia syrjälohkoja on Sivakkanevalla niukasti, laajin rahkamassiivi on suon etelänurkassa.

Ravinteisuustaso Sivakkanevalla on eteläisellä altaalla keskeisesti välillä ombro-mesotrofia, pohjoisella altaalla vallitsee enimmäkseen mesotrofia. Kun välipinnoille on tavallista kalvakkarahkasammalen yleisyys, on vallitseville matalille rimmille tyypillistä sammalettomuus. Kiintoisa paikallinen piirre ovat hirvien polustot metsäsaarekkeiden välillä. Mätäs- tai ylävälipintaisille aloille syntyneet polku-urat ovat useinkin ympäristöään astetta ravinteisempia; tämä ilmentänee osin karuuntuneen suokerrostuman nuoruutta.

Sivakkaneva rajautuu verraten laajalti luonnontilaisesti kangasmaihin. Louhikkoisilla saarekkeilla ei ole välttämättä lainkaan säännömukaista kangasrämevyöhykettä, vaan neva vaihettuu erityispiirteisesti "laitteen kaltaisen" kapean pajuisen, mäntyä ja koivua kasvavan sararämeen kautta lohkareikoksi, jossa kangasrahkasammal ja nevasirppisammal dominoivat paasivälejä.

Tavallisia suotyyppejä ovat karut rahkaiset lyhytkortiset tai saraiset nevat, joiden väleissä on usein ravinteisempia kalvakoita rimpisiä aloja. Yleistä on myös sararämeiden ja mesotrofisten ruopparimpinevojen vuorottelu. Mesotrofia tulee suolla esille yleisimmin seuraavien lajien osoittamina: keräpäärahkasammal, lamparerahkasammal, vaaleasara, siniheinä, rimpivesiherne, harvemmin villapääluikka, rimpivihvilä, äimäsara, suohorsma, suoputki, hentovilla, paatsama, punakämmekä ja pienialaisesti ruskopiirtoheinä.

Sivakkanevan kasvillisuudessa sarakorvet kuuluvat vaarantuneisiin luontotyypeihin, kasvistossa punakämmekä ja ruskopiirtoheinä kuuluvat silmälläpidettäviin lajeihin.

Suolinnuston yleispiirteet

Sivakkanevan pesimälinnustoa ei ole tietävästi inventoitu. Heinäkuun alussa 2009 suolla todettiin mm. isolepinkäinen, kurkia, riekkoja, teeripoikue, niittykirvisiä, tuulihaukka ja tavi. Suolla oli myös kurjen pesä, jonka vierellä oli sarja eri-ikäisiä pesämättäitä – kyseessä on siis "ikäikainen" kurjen pesäpaikka. Sivakkanevan linnusto ja sen tiheydet jäävät selvittämättöminä tuntemattomiksi.

Sivakkanevan merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Sivakkaneva keskiravinteisena aapasuona on jo laajuutensa vuoksi harkinnan arvoinen käytettäväksi esim. suojele- ja retkeilytarkoitukseen. Suon keskikapeikon ojaston uudelleenjärjestelyillä ja/tai entisöimällä voitaisiin taata pohjoisen altaan säilyminen ravinteisena ja aidommin toimivana aapasuona. Ojittamattoman suon arvo on jo lähtökohtaisesti suuri seudulla, joiden suot ovat tehokkaasti kuivatettu. Suon maisemallinen arvo on merkityksinen erityisesti avaruutensa ja louhikkoisen jylhyytensä vuoksi.

Sivakkanevan alueellinen merkitys voidaan lopullisesti arvioida kun on saatu suojeleusoista ja ojittamattomista suojeleuhjelmien ulkopuolisista soista riittävän kattava seudullinen käsitys.